

Stadsdichtersproject BOMENSTAD:

groepsgedicht-in-boomvorm **de Vertelboom**

(met 'de 10 Takken van verwondering')

aangebracht op de buitenmuur van het Paleis op de Meir, plein Wapper
te Antwerpen, in een ontwerp van Jelle Jespers

ingehuldigd 24 september 2011

'Bomenstad' is een stadsdichtersproject van Peter Holvoet-Hanssen, samen met kunstenaar-fotograaf Roel Jacobs en dichter Peter Theunynck. Andere partners: Huis van het Nederlands, Antwerpen Boekenstad, boekhandel De Zondvloed / literair tijdschrift De Brakke Hond.

boomstam: Herman Coenen (NL)

wortels: Hadis Shakeri (Iran), Carlos Torres Beltran (Peru) en Polderdichter Ludo De Schutter (B)

stronk: Emel Kiliç (Turkije)

vogels: Joris Vercammen (B, woont in Berlijn)

de StadsPeter en de 10 Takken van verwondering: *Peter Holvoet-Hanssen (B)* met Carlos Torres Beltran (Peru), Emel Kiliç (Turkije), Habiba Bahammou (Marokko), Hadis Shakeri (Iran), Hilde de Vos (B), Isabel Restrepo (Columbia), Galip Aygu (Turkije), Sandra Jaksch (Columbia), Peter Theunynck (B) en JongerenStadsdichter Yoni Sel (B)

boomstam

Herman Coenen

De levensboom

De inbreker had hem niet gezien
dus hangt hij er nog
in een hoek van de kamer.

Ingelijst achter glas, geschilderd op zijde,
zijn takken, zijn stam, zijn wortels
een rivier meanderend door de episoden
van het menselijk verkeer.

Als ik voor hem sta,
sta ik weer in de zaak van de tapijthandelaar
met zijn eeuwige opheffingsuitverkoop,
zijn donkere ogen kijken me aan,
'zeker, meneer, u kunt hem kopen,
het is de levensboom.'

Hij verdwijnt achter het gordijn
en komt terug, een viool in de hand,
en speelt.

Zittend op een stapel Perzen
hoor ik hoe een oude vrede zich losmaakt
uit het lawaai van de stad, ze verheft zich
tot een koepel van goud.

'Kijk hier,' zegt hij en loopt naar een foto aan de muur.
De koepel. Dan vertelt hij, een kwartier, een half uur, een uur,
een geloof dat geen geloof is,
heilig als de mens.

Ik moet gaan.
De boom krijg ik mee, als herinnering,
voor een spotprijs.

wortels

Hadis Shakeri

Gedicht voor *Het vreemde gedicht 2011*

Wortels?

Nieuwe wortels?

Vraag je me naar wortels?

Wat weet een droge tak van de wortels?

Wat weet een dode tak van de wortels?

Een tak zonder bladeren,

Zonder bloemen,

Zonder vruchten.

Ik ben mijn wortels vergeten,

Ik zal nooit meer opnieuw groeien,

Nooit groen worden,

Nooit bloemen en vruchten hebben.

Ik heb geen wortels meer,

Geen bloed in mijn vaten,

Ik ben geen plant meer,

Geen levende plant meer.

Soms speelt een kind met een droge tak

Om harde grond te graven,

Maar dat mag ook niet

Ik ben gevaarlijk voor kleine zachte handen.

Vraag je me naar wortels?

Zonder een tuinman?

Zonder een vriendelijke tuinman?

Zelfs zonder iemand?

Ik ken de nieuwe grond niet,

Ik ken de nieuwe lucht niet.

Vraag je me naar nieuwe wortels?

Zonder me te helpen?

Zonder van me te houden?

Zonder mijn oude wortels te koesteren?

Vraag je me naar wortels?

Nieuwe wortels?

Carlos Torres Beltran

Laat ons dan praten

Een boom
Kan worden afgebroken
misbruikt en verplaatst.

Een tijd overleven
Zonder bladeren
zonder bloemen
zonder vruchten.

Een korte tijd overleven
Zonder water
zonder aarde
zonder zon.

Maar zonder wortels?
Sterft hij.

Een mens
Kan worden verslagen
gemarteld, gevangen gezet
of verbannen.

Een tijd overleven
Zonder werk
zonder kinderen
ongezond.

Een korte tijd overleven
Zonder hulp
zonder eten
zonder warmte.
Maar zonder hersenen?
Sterft hij.

Als je niet akkoord bent
Laat ons dan praten
Maar
laat ons geen brandhout maken

van de omgevallen boom.

Polderdichter Ludo De Schutter

de Vertelboom

tot in de noordelijke haven wortelt de Vertelboom
in de laatste poldergrond nog vruchtbaar voor gedichten
met een kruin die de hand zal reiken aan alle gezichten
die als de wolken prijken boven onze Scheldestroom

stronk

EMEL KILIÇ

Stronk

Ik ben een stronk
'geen echte boom'
Alleen een stronk
Iemand sneed mijn stam
Wat is best voor mij
Zal ik leven
Of
Zal ik sterven
Ondanks alles
ben ik nog steeds groen.

vogels

JORIS VERCAMMEN

Oi, oei t' ep d'r'in werd si n'nt werk ok, 'n 't werd al'bizelf
d' eeuweling, 'n 't werd waar zi zong oei oei, 't werd iep
d'r in zing en 't griver-- 't er oei 't ver 't es 't en 't later?
Ne n't iep n' iep w' 't je 't joch 't zeit waait 'n minnert, luter
in'k twi o bloei'n, 'n t' h'l j'n 's 'o vr' t' j' 't meesje szss, o
wach, 't j' schoon oh 'et je 'k klein, tûsend glît is 't.

de StadsPeter

Peter Holvoet-Hanssen

Arbre à palabre (en de 10 Takken van verwondering)

kat, hond en vos gapen naar de maan
fazanten die uit wandelen gaan
eend, gans en zwaan pluizen in de zon
dun boompje gerasterd in beton
uitgeveegde dromen, slang die licht
blaas de sterren aan en hou de wacht
tien takken groeien in uitzondering
over muren in de schemering
wolkenmacht, op het ros van de nacht
stad, waai open, bont is onze vacht

uit eeuwig zijn de dingen die wij
zingen die wij zingen
verzamel u rond
deze boom
nu stil

de 10 Takken van verwondering

Carlos Torres Beltran

Hier zoals daar

Mooi weer,
Door jou voel ik mij
Hier zoals daar
En mijn hart danst blij

Met dezelfde glimlach
Met dezelfde herinnering
Met dezelfde oude wortels
Die leven blij hier weer
Zoals daar.

Mooi weer
Ondanks de oorlogen
Ondanks de fouten
Ondanks de rampen
Wij willen dat je weet
Dat wij zo veel van je houden
En door jou
Maken de vogels ons menselijk
Maken de bloemen ons rijk
Maken de zonnestralen ons gelijk
En alles dat je aanraakt
Vervult zich hier weer
Zoals daar.

Mooi weer,
Je vertrekt al
En ik zal hier wachten
Tot je mij terugvindt
Met dezelfde glimlach
Met dezelfde herinnering
Met dezelfde oude wortels
Om mij te voelen hier weer
Zoals daar.

Emel Kiliç

Mijn kleine appelboom

Mijn kleine appelboom,
Vriendje,
Waar ben jij?
We waren van hetzelfde jaar
En bleven samen negen jaar.
Dan kwamen grote machines,
Ze braken ons kleine oude huis af.
Onze tuin stortte in.
Dan zag ik grote betonnen gebouwen.
Waar ben jij, mijn kindertijd?
Waar ben jij, mijn kleine appelboom?
Waar zijn de witte vlinders op de bloemen.

Alles is weggegaan.

Habiba Bahammou

Boomverhaal

Ik woonde vaak in het park,
Sprak met andere bomen samen dezelfde taal,
Mijn lichaam schommelde als de wind hard waait,
Omhelsde ik de vogel die op mijn tak lanterfant,
Terwijl hij een schitterend liedje zingt,
Mijn lange, dikke takken vormen een chique tent,
Voor het nieuwe koppel dat onder zalige amber zat
Groeven ze hun hart in mijn rimpelige stam,
Ik getuigde van het romantische verhaal,
Dat bij mij begon of was gedaan,
Maar ik knarsetandde als een legende werd omgehakt,
Door de bijl van een domme man,
Die het verliefde verhaal in de kachel verbrandde.

Hadis Shakeri

Gedicht 1

U kijkt naar mij

Zie uzelf in mijn takken

Uw geschiedenis, uw toekomst

Ik ben uw hoop

Ik ga geen wraak nemen

Alle bijlen in de wereld

Ik ga gewoon groeien

Ook zonder bloemen, zonder vruchten

Het maakt me niet uit

Ik ga een schaduw zijn

Op de warme dagen.

Hilde de Vos

Ginkgogewenning

Met leven van buiten niet binnen
sta ik hier te beginnen, heel langzaam
heel klein stapvoets naar omhoog
probeer ik toch eerst wat met wortels

't is hier allemaal te nieuw voor mij
om te wachten, ik ben broos in een wereld
van hoop waar mijn wortels vertakken
ze laten me zakken in een bodem

niet gewend aan ginkgosap
hier stonden ooit enkel eiken
en beuken die zich nu verkneukelen
aan mijn onwennig ginkgogedrag

ik wist eerst niet wat gezegd of gedaan
ze staarden me aan, vonden me wat
ontdaan, een amalgaam van kleuren
té andere geuren tot ze me proefden

voelden dat het fijn was om samen
te vertoeven, nu zijn ze me gewend
richt ik me op, groeit ook mijn kop
naar de zon hoog en groot wordt mijn kruin

ooit een ballon vol eikenwoorden, leer ik
beukensprookjes en walnotenversjes
voltooien en zullen mijn ginkgodromen
blozen voor een walbeukeikenootje

Isabel Restrepo

Boomgedicht

Een ondersteuning voor mijn tak
biedt deze boom aan
de wortels zitten vast
aan deze ongelofelijke stad

Elke bloem geeft een kleur
en ook een unieke geur
diversiteit is het geheim
van de schoonheid

Het groeit met sterkte
zijn stevige stam
groot en breed staat

Zonnelicht als wijsheid
voedzame straal
de blauwe mantel daarboven
is alles wat ik vraag

Een boom
in de aarde geplant
is gelijk een mens
uit de baarmoeder gehaald

De boom van mijn leven
mijn leven in community
wij zijn allen één deel
van één totaal.

Galip Aygul

Wensboom

Als ik een wensboom zou zijn
zouden mensen bij mij komen
om hun mysteries
die zij aan niemand vertellen
met mij te delen
ik zou ver van de goden
dicht bij de mensen zijn
ik zou de wensen van de mensen
laten bloeien
ik zou als gedicht
herboren worden
en zou neerstrijken
op de nectar van hun wensen
ik zou hun gevoelens verzamelen
om in hun dromen op te lossen
ik zou als liefde weer verschijnen

Als ik de liefde zou zijn
zou jij mijn wensboom worden
alles wat ik wens
zou ik met jou delen
zou ik bij jou vinden

jij zou het leven zelf zijn.

Sandra Jaksch

Hier

Hier, in deze stad van bomen en wolken
Waar de wind soms waait
En de lucht zich verspreidt
Heb ik mijn hart gevonden
In het fluisteren van een engel
Die over mij waakt

Hier, tussen het groen, dansende bomen
Op de geplaveide straten en wijde lanen
Door buien en regenbogen
Heb ik mijn ziel gevoeld
Hier vond ik de vreugde

Hier, langs de oever van de Schelde
Waar de tijd zich verliest
En alleen de stroom blijft vloeien
Heb ik de stilte gehoord
Die verhalen kan vertellen
Over de eeuwen en de toekomst
Hier, in deze stad met zijn hart van diamanten
En verrassingen om elke hoek
En mensen uit alle landen
Heb ik mijzelf leren kennen
Zoals ik ben

Sterk, mooi, en levendig
Soms dansend met vreugde
Soms stil en donker als de nacht
Zoals deze stad
De boom van mijn leven
We hebben dezelfde geest
Hier, hier ben ik thuis

Peter Theunynck

Boom van een stad

Een boom van een stad is mijn stad.
Een boom van een stad aan de stroom.
Zonder stroom valt een boom in mijn stad.

De rand van een bos is mijn stad.
Stammen van wortels en takken
houden dapper stand in mijn stad.

Niemand staat graag zijn staanplaats af.
Ook bomen blijven graag staan
waar ze staan in mijn stad. Op staande voet

bomen ontslaan? Mijn stad is ook maar
een mens aan de stroom. Drijvende
bomen al eeuwen gewoon is mijn stad.

Stad van stammen, gaande en komende
over de stroom. Stammen met aanleg.
Hier leggen ze aan. Vertakken tot twijgen.

Verbuigen hun twijfels tot nesten.
In nesten een stad waar de stammen
geen straten meer mogen bebomen.

De rand van mijn stad is een stad.
In nesten een bos aan de stroom. Weer
staat de storm in de bast van mijn stad.

JongerenStadsdichter Yoni Sel

De gulden middenweg

In een tijd
waarin vele vragen onbeantwoord blijven
en vele antwoorden bevraagd moeten worden
is het moeilijk te weten waarheen.
Naar links, waar niets meer recht is,
of naar rechts, waar alles link is.

Het landschap bestaat uit sceptische moerassen,
vaste rots dient gevonden te worden
om op te klimmen tot vruchtbare grond.
Dankzij het planten van een stevig omheinde stam,
voorzien de geestrijke vruchten overvloedig levensvocht.
